

دانشگاه کاتب

تحقیق پایانی کارشناسی رشته حقوق

تصرف عدوانی و تخریب مال غیر در حقوق افغانستان و ایران

استاد راهنما

ضامن علی حبیبی

دانشجو

نرگس محمودی

فوس ۱۳۹۴

تقدیم:

به روان پاک و مطهر ائمه معصومین (ع) به ویژه
امام المتقین اسوه و مظهر عدالت اسلام، علی
ابن ابیطالب (ع)؛

به دو زمینی ترین فرشته زندگی (پدر و مادرم)
که همواره دعا‌های خیر شان بدرقه راهم بوده و
هست؛

به روان پاک شهدای برحق سرزمینم افغانستان
که خون پاکشان، زمینیه ساز و چراغ را ترقی و
کمال ما شده است؛

تقدیر

تقدیر و تشکر کار لازم و بایسته‌ای است و نویسنده‌ی این تحقیق وظیفه خود می‌داند که از زحمات و تلاش استاد ارجمند جناب ضامن علی حبیبی که با راهنمایی‌های استادانه و دلسوزانه خود در انجام این تحقیق نقش مؤثر داشته است، کمال قدردانی و تشکری را به عمل آورد.

چکیده

هدف این نوشته ارائه پاسخ به این پرسش اصلی (تصرف عدوانی و تخریب مال غیر در حقوق افغانستان و ایران چگونه است؟) که با آن مواجه هستیم برای نائل شدن به هدف، نوشته‌ی خود در قالب سه فصل، تنظیم نموده ایم. در فصل اول، از باب ضرورت، بحث از مفاهیم و کلیات است، در ضمن بیان مفاهیم یک سری اصطلاحات از نظر لغوی و اصطلاحی، مانند مفاهیم مانند: مفهوم تصرف، مفهوم عدوان، مفهوم تخریب، مفهوم مال، مفهوم حق، و مفهوم دعوا تأکید بیشتر شده است؛ و هم‌چنان بحث روی کلیات و تفاوت های بعضی این اصطلاحات به‌طور اجمالی بحث صورت گرفته است. در فصل دوم، سعی بر آن شده است که پاسخی مناسب برای پرسش های مذکور ارائه دهیم که در این فصل عناصر تشکیل دهنده تصرف عدوانی و تخریب مال غیر در حقوق جزای افغانستان و ایران مورد بررسی قرار داده ایم. در فصل سوم، جهت تکمیل مباحث، مصادیق تصرف عدوانی و تخریب مال غیر در قانون مجازات اسلامی افغانستان و ایران و هم‌چنان در فقه اسلامی، مزاحمت و ممانعت از حق، تفاوت تصرف عدوانی و مزاحمت از حق، شرایط تصرف عدوانی، تخریب اموال منقول دولتی و تخریب اموال غیر منقول دولتی و تخریب اموال منقول خصوصی و تخریب اموال غیر منقول و در نتیجه با توجه به تعدد نظام‌های حقوق جزا و اخصاً جرایم علیه اموال در جهان و گوناگونی ساختارهای حقوق جزا و هم‌چنین تعدد نظام حقوق جزا که امروزه به عنوان یک مدل و یا نمونه در میان سائر حقوق جزا پذیرفته شده و با توجه به اصول حقوق جزا و کیفری افغانستان و ایران و اصول محاکمات جزایی آن، که امروزه الگو و الهام بخش بسیار از حقوق جزا می‌باشد، جادارد و ایجاب می‌کند که تا در پرتوی اصول و قواعد حقوق جزایی اختصاصی افغانستان و ایران به‌ویژه تصرف عدوانی (زورگیری) و تخریب مال غیر در حقوق افغانستان و ایران به بحث و بررسی گرفته می‌شود. زیرا مطالعه نظام‌های مختلف حقوقی و مقایسه آن به منظور شناسایی و تشخیص مصادق و آثار مرتبط آن و هم‌چنان استفاده از مزایایی هم‌دیگر در عصر حاضر از موضوعات مهم و اساسی به شمار می‌رود.

کلید واژه ها: تصرف، عدوان، تخریب، مال، حق، دعوا.

فهرست مطالب

عناوین.....	صفحات
مقدمه	۱
طرح تحقیق	۲
۱. تعریف موضوع تحقیق	۲
۲. اهمیت موضوع تحقیق	۲
۳. سابقه و ضرورت موضوع تحقیق	۳
۴. سوالات تحقیق	۴
۵. فرضیه‌های موضوع تحقیق	۵
۶. نوع تحقیق	۵

فصل اول: مفاهیم و کلیات

مبحث اول: مفهوم شناسی	۶
گفتار اول: مفهوم تصرف	۶
گفتار دوم: مفهوم عداوان	۶
گفتار سوم: مفهوم تخریب	۷
گفتار چهارم: مفهوم مال	۱۱
گفتار پنجم: مفهوم حق	۱۳
گفتار ششم: مفهوم دعوا	۱۶
مبحث دوم کلیات	۱۹
گفتار اول: تفاوت عدوان و تخریب و مال غیر	۱۹

گفتار دوم: انواع تصرف عدوانی و تخریب مال غیر..... ۲۱

فصل دوم: عناصر تشکیل دهنده تخریب

مبحث اول: ارکان تشکیل دهنده جرایم تصرف عدوانی ۲۲

گفتار اول: رکن قانونی یا سیر تحول قانون گذاری..... ۲۳

گفتار دوم: رکن مادی..... ۲۴

گفتار سوم: رکن معنوی..... ۲۵

گفتار چهارم: مجازات تصرف عدوانی..... ۲۶

مبحث دوم: عناصر تشکیل دهنده جرم تخریب..... ۲۸

گفتار اول: رکن قانونی جرم تخریب ۲۸

گفتار دوم: رکن مادی ۲۹

گفتار سوم: رکن معنوی ۳۳

گفتار چهارم: مجازات جرم تخریب مال..... ۳۴

فصل سوم: مصادیق تصرف عدوانی و جرم تخریب

مبحث اول: مصادیق تصرف عدوانی ۳۵

گفتار اول: تعریف تصرف عدوانی..... ۳۵

گفتار دوم: مزاحمت و ممانعت از حق ۳۶

گفتار سوم: تفاوت تصرف عدوانی و مزاحمت از حق ۳۸

گفتار چهارم: شرایط تصرف عدوانی ۴۲

۱. فعل مرتکب ۴۳

۲. موضوع جرم ۴۳

۳. مال متعلق به غیر ۴۵

۴. نتیجه مجرمانه ۴۶

مبحث دوم: مصادیق تخریب ۴۷

گفتار اول: اموال دولتی منقول ۴۸

گفتار دوم: اموال دولتی غیر منقول ۴۹

گفتار سوم: اموال خصوصی منقول ۵۱

گفتار چهارم: اموال خصوصی غیر منقول ۵۲

نتیجه گیری ۶۷